

Kai tau patinka
fotografuotis su
Sosnovskio
barščiu...

o kažkam matyt
nelabai...

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos
Aplinkos projektų valdymo agentūra

„Sosnovskio barščio naikinimo 2021-2023 m. Lietuvoje ypatumai“

2023-11-23,
Vilnius,

Konferencija „Sosnovskio barščio naikinimo 2021-2023 m.
patirtis ir perspektyvos“,
Inga Banytė, vyr. specialistė (projektų vadovė)

Visi tik pasakoja apie sosnovskio barščius
O kur jų receptą rast?!

PRIEMONĖ „SOSNOVSKIO BARŠČIO NAIKINIMAS“

REIKALAVIMAI PROJEKTUI

1. Lėšos buvo skiriamos **valstybei ar savivaldybei** priklausančiuose žemės sklypuose augančiam Sosnovskio barščiui naikinti.

Prioritetas buvo teikiamas kai plotai yra saugomose ir/ar urbanizuotose teritorijose (suteikiant papildomus balus).

2. Savivaldybė turėjo būti parengusi Sosnovskio barščio populiacijos gausos reguliavimo **veiksmų planą**.

SAVIVALDYBĖS VYKDŽIUSIOS SOSNOVSKIO BARŠČIŲ NAIKINIMĄ

2021-2023 m. AARP lėšomis, 16-oje savivaldybių buvo naikinama 325 ha teritorijoje išplitę Sosnovskio barščiai.

KAIŠIADORIŲ RAJ. SAV.
33 ha

KĖDAINIŲ RAJ. SAV.
63,8 ha

TRAKŲ RAJ. SAV.
13 ha

ZARASŲ RAJ.
SAV.
6 ha

MAŽEIKIŲ RAJ. SAV.
5,13 ha

ŠIAULIŲ RAJ. SAV.
55,22 ha

IGNALINOS RAJ.
SAV.
40,90 ha

VILNIAUS M. SAV.
18,13 ha

ŠVENČIONIŲ RAJ.
SAV.
55,23 ha

MARIJAMPOLĖS
RAJ. SAV.
18,54 ha

ALYTAUS M. SAV.
3,11 ha

TELŠIŲ RAJ. SAV.
1 ha

ŠIAULIŲ M. SAV.
3,76 ha

ANYKŠČIŲ RAJ. SAV.
0,60 ha

KLAIPĖDOS RAJ. SAV.
3,02 ha

VILNIAUS RAJ. SAV.
4,92 ha

NAIKINIMO METODIKA

Siekiant optimalaus rezultato daugelyje savivaldybių buvo naudojamos kompleksinės naikinimo priemonės:

Purškimas

- Selektyviais herbicidais, anksti pavasarį, kol augalas yra 10-20 cm, (išskyrus vandens telkinių pakrančių juostas).

Šienavimas,
Nupjovimas

- Nuo herbicidų nežuvusius augalus su žiedynais.

Kasimas

- Atžėlusius augalus.

Stebėseną

- Esamos situacijos ir/ar poveikio vertinimas.

NAIKINIMO PATIRTIS

NAIKINIMO EIGA

2020-2021 PRADŽIA

Veiksmų plano rengimas, paraiškos teikimas, dotacijos sutarties pasirašymas, viešieji pirkimai, sutarčių pasirašymas.

2023-2025 PABAIGOS PRADŽIA

Ataskaitos ir galutinio mokėjimo prašymo rengimas/teikimas/vertinimas, projekto veiklų tęstinumo užtikrinimas dar 2 metus.

2021-2023 PUSĖ KELIO

Naikinimas, laikantis veiksmų plano, situacijos vertinimas ir stebėseną, tarpinių mokėjimo prašymų teikimas/vertinimas.

KĖDAINIŲ RAJ. SAV.

PROJEKTO PAVADINIMAS: „*Sosnovskio barščio naikinimas Kėdainių rajone*“, 63,88 ha

TIKSLAS

Sosnovskio barščio populiacijos sumažinimas ne mažiau 95 proc. iki 2024 m.

PRIEMONĖS

Puškinimas, šienavimas, stebėseną.

TERITORIJOS

Kėdainių miestas ir Surviliškių miestelis

PROBLEMOS

Didžiausia teritorija, besirobojanti su naikinamais plotais, kurioje gausiai auga Sosnovskio barščiai – Skinderiško dendrologinis parkas, kurį valdo VĮ Valstybinių miškų urėdija.

2021-2023 M. REZULTATAI

Sosnovskio barščio populiacijos gausa sumažinta 95,3 %“.

IGNALINOS RAJ. SAV.

PROJEKTO PAVADINIMAS: „*Sosnovskio barščio naikinimas Ignalinos rajone*“, 40,90 ha

TIKSLAS

Per 5 m. išnaikinti veiksmy plane numatytose teritorijose augančius Sosnovskio barščius.

PRIEMONĖS

Purškimas, šienavimas.

TERITORIJOS

Ignalinos, Dūkšto miestai bei Kaniūkų, Kazokinės, Kazitiškio, Antakmenės, Grybėnų ir Rojaus kaimai.

PROBLEMOS

Specialistų kaita, I-II metų veiksmy plano nesilaikymas, privatūs sklypai, besiribojantys su iš projekto lėšų naikinamomis teritorijomis.

2021-2023 M. REZULTATAI

Didžiojoje dalyje tikrintų teritorijų auga tik pavieniai Sosnovskio barščiai be žiedynų, sunaikinta ne mažiau 99 proc. populiacijos.

MARIJAMPOLĖS RAJ. SAV.

PROJEKTO PAVADINIMAS: „*Sosnovskio barščio naikinimas Marijampolės savivaldybės teritorijoje*“, 18,54 ha

TIKSLAS

Per 5 m. ne mažiau kaip 99 proc. sumažinti Sosnovskio barščio populiaciją teritorijoje.

PRIEMONĖS

Purškimas, šienavimas, kasimas, stebėseną.

TERITORIJOS

7 tvarkymo plotai Marijampolės mieste ir rajone.

PROBLEMOS

Sosnovskio barštis auga šalia esančiame privačiame įmonės sklype, kuris robojasi su valstybine žeme, kurioje yra naikinami Sosnovskio barščiai.

2021-2023 M. REZULTATAI

Veiksmų plane pateiktose teritorijose sumažinta apie 99 proc. Sosnovskio barščio populiacijos.

ZARASŲ RAJ. SAV.

PROJEKTO PAVADINIMAS: „*Sosnovskio barščio naikinimas*“, 6 ha

TIKSLAS

Sumažinti Sosnovskio barščio populiaciją Zarasų rajone.

PRIEMONĖS

Purškimas ir šienavimas.

TERITORIJOS

Zarasų miesto ir rajono teritorijos.

PROBLEMOS

Specialistų kaita, privatūs sklypai, kuriuose gausiai auga sosnovskio barštis, besiribojantys su naikinamomis teritorijomis (Suvieko seniūnija).

2021-2023 M. REZULTATAI

Didžiojoje dalyje teritorijų Sosnovskio barščiai neauga, kitur aptinkami pavieniai individai.

MAŽEIKIŲ RAJ. SAV.

PROJEKTO PAVADINIMAS: „*Sosnovskio barščio naikinimas Mažeikių rajone*“, 5,13 ha

TIKSLAS

Sumažinti Sosnovskio barščio populiaciją ne mažiau 95 proc. naikinamose teritorijose.

PRIEMONĖS

Purškimas, šienavimas ir kasimas.

TERITORIJOS

Mažeikių rajono teritorijoje esantys tvarkymo plotai.

PROBLEMOS

Specialistų kaita, privatūs sklypai, laiku nepakeistas veiksmų planas.

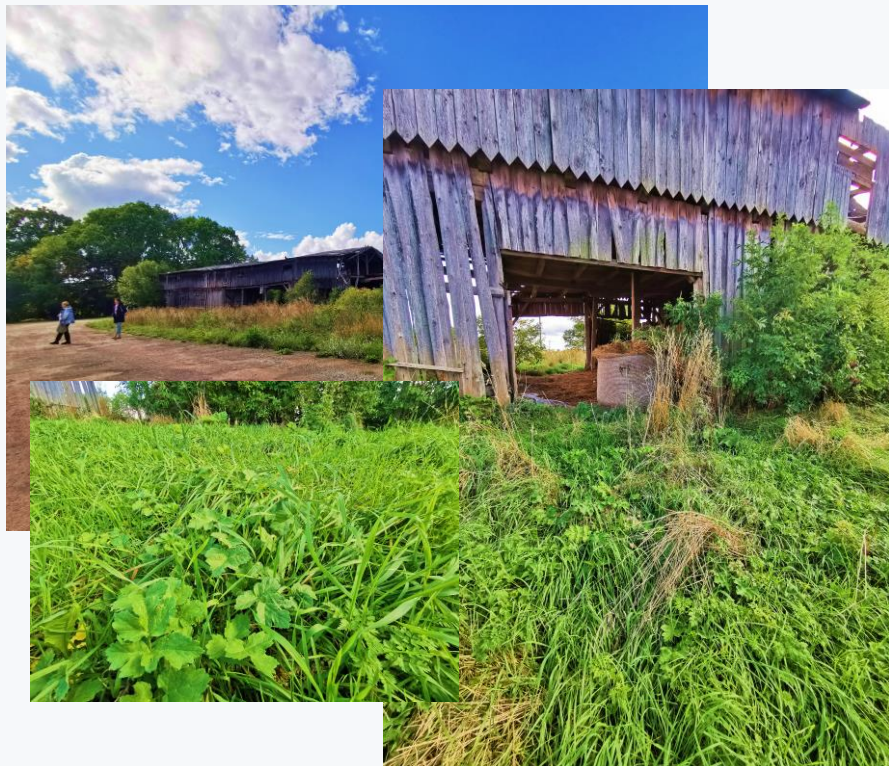
2021-2023 M. REZULTATAI

Projekto tikslai pasiekti, tik vienoje teritorijoje aptikta keli, nedideli sosnovskio barščiai.

KLAIPĖDOS RAJ. SAV.

PROJEKTO PAVADINIMAS: „*Sosnovskio barščio naikinimas*“, 3,02 ha

TIKSLAS

Sumažinti Sosnovskio barščio populiaciją ne mažiau 99 proc. naikinamose teritorijose.

PRIEMONĖS

Purškimas, šienavimas ir kasimas.

TERITORIJOS

Klaipėdos rajono teritorijoje esantys tvarkymo plotai.

PROBLEMOS

Specialistų kaita.

2021-2023 M. REZULTATAI

Sosnovskio barščių populiacija sumažinta pagal veiksmų plane išsikeltus tikslus.

TELŠIŲ RAJ. SAV.

PROJEKTO PAVADINIMAS: „*Sosnovskio barščio naikinimas Telšių rajone*“, 1 ha

TIKSLAS

Sunaikinti Sosnovskio barštį Telšių rajono išplitusiose vietovėse.

PRIEMONĖS

Purškimas, šienavimas ir kasimas.

TERITORIJOS

Telšių rajono teritorijoje esantys tvarkymo plotai.

PROBLEMOS

Specialistų kaita, privatūs apleisti sklypai, kurių savininkai nėra žinomi apaugę sosnovskio barščiu, besiribojantys su valstybine žeme kurioje augalas naikinamas.

2021-2023 M. REZULTATAI

Projekto tikslai pasiekti iš dalies, tačiau turėtų būti pasiekti iki galo iki 2025 m.

ANYKŠČIŲ RAJ. SAV.

PROJEKTO PAVADINIMAS: „*Sosnovskio barščio naikinimas Anykščių rajone*“, 0,60 ha

TIKSLAS

Ne mažiau 99 proc. sumažinti Sosnovskio barščio populiaciją teritorijose.

PRIEMONĖS

Purškimas, šienavimas, stebėseną.

TERITORIJOS

Anykščių miesto ir rajono teritorijose esantys tvarkymo plotai.

PROBLEMOS

Privačios įmonės savininkas su priklausančiu 6 ha miško plotu, kuriame išplitę sosnovskio barščiai, specialistų kaita.

2021-2023 M. REZULTATAI

Projekto tikslai pasiekti, populiacijos gausa sėkmingai sumažinta iki pavienių augalų.

PAGRINDINĖS PROBLEMOS

Dažniausiai pasitaikančios problemos, su kuriomis susidūrė savivaldybės, rangovai, APVA vykdamą projektus.

- Į patikrą įtraukta dar viena institucija AAD, kas nėra tiesioginė šios institucijos funkcija.
- Per mažą informacijos sklaidą, projekto vykdytojams bei privatiems savininkams trūksta žinių apie sosnovskio barštį, jo naikinimą;
- Besiribojantys sklypai, kurių plotuose auga ir yra nenaikinamas sosnovskio barštis;
- Stebėsenos kaip priemonės trūkumas arba nebūvimas naikinamose teritorijose;
- Veiksmų plano nesilaikymas;
- Specialistų kaita;
- Savivaldybių lėšų, reikalingų projektams planavimas.

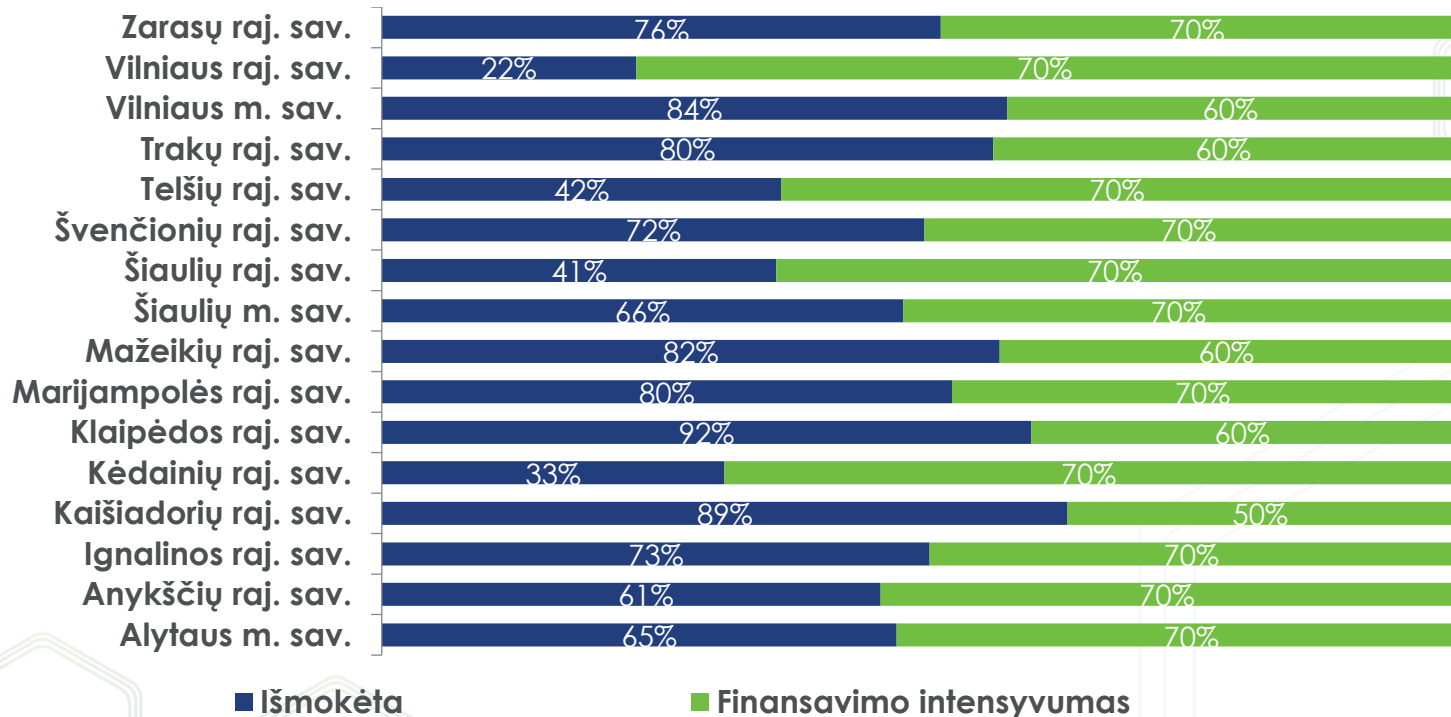

REZULTATAI

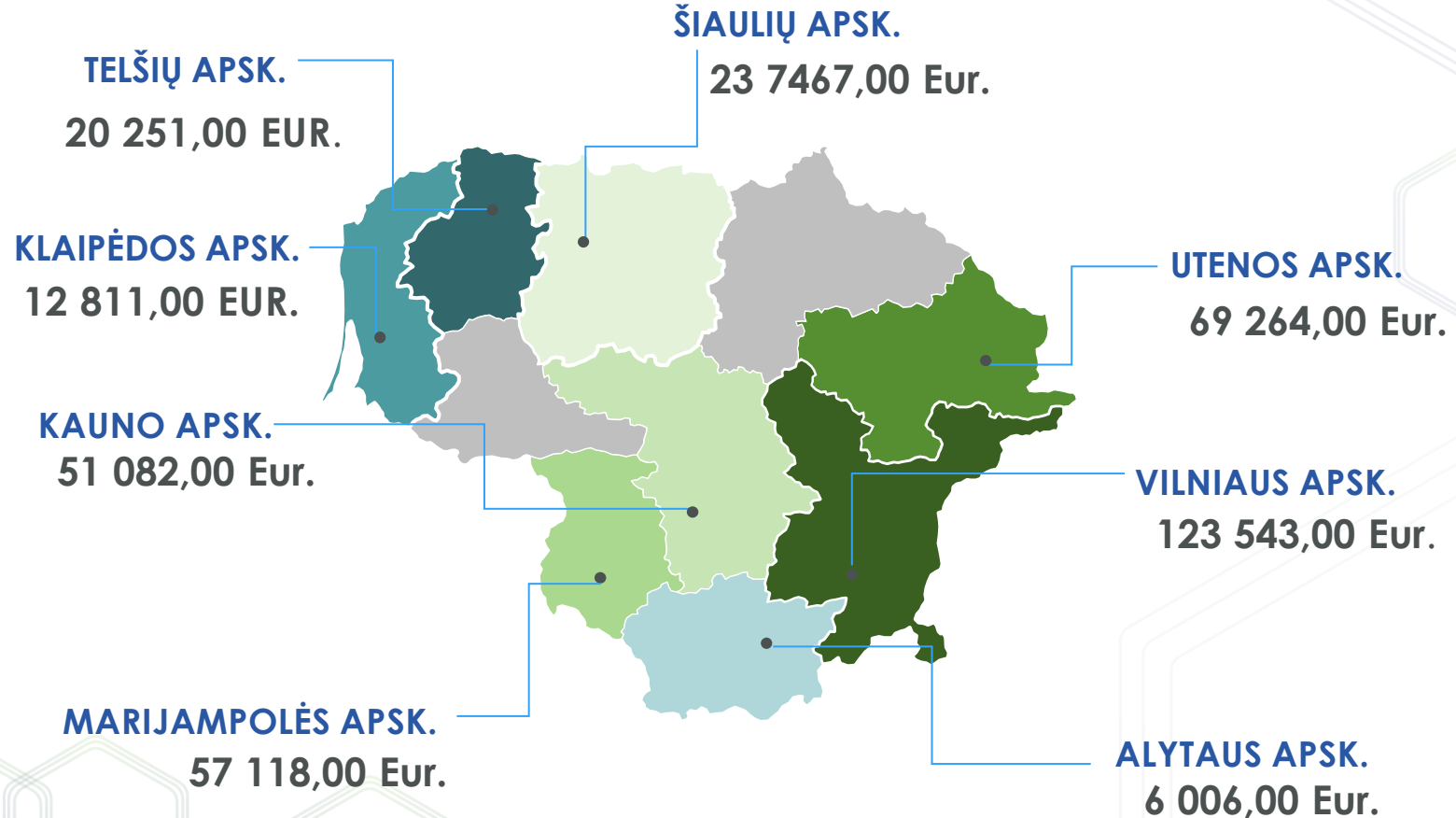
PRIEMONĖS ĮGYVENDINIMAS PAGAL IŠMOKĖTAS LĖŠAS

Skirta 556 433,00 Eur., iš jų panaudota **65,38 proc.** (358 783,00 Eur.).

Pagrindinė problema – lėšų, reikalingų projektams planavimas.

2023 M. IŠMOKĖTA DOTACIJŲ IŠ AARP PROGRAMOS

„2021-2023 M. SOSNOVSKIO BARŠČIO NAIKINIMAS LIETUVOJE YRA TIK
SĖKMINGOS PABAIGOS PRADŽIA, SAVIVALDYBĖS YRA PASIRENGUSIOS
SOSNOVSKIO BARŠČIO NAIKINIMO PLANUS IR NUSITEIKĘ TĘSTI PRADĖTUS
DARBUS - STABDANT SOSNOVSKIO BARŠČIO PLITIMĄ AR VISIŠKĄ JO
IŠNAIKINIMĄ.“

Aplinkos projektų valdymo agentūra

DĖKOJU UŽ DĖMESĮ!

Kviečiu drąsiai užduoti klausimus! 😊

Kontaktai:

- 📍 Labdarių g. 3, Vilnius
- ☎ 8 664 36 937
- ✉ inga.banyte@apva.lt

